

ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО І ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС; СІМЕЙНЕ ПРАВО; МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО

УДК 347.77.025:004.8

DOI <https://doi.org/10.32782/TNU-2707-0581/2024.1/05>

Бровченко Т.І.

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Білоус Д.Є.

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

ЦИФРОВА РІЧ ЯК НОВИЙ ОБ'ЄКТ ЦИВІЛЬНИХ ПРАВ

У науковій статті обґрунтовується необхідність комплексного наукового дослідження цифрової речі як нового об'єкта цивільних прав. Поява різноманітних віртуальних благ на сучасному етапі розвитку суспільства потребує систематизації та визначення нормативно-правового статусу у цивільному праві. Цифрові речі, такі як криптовалюта, NFT, цифровий контент, штучний інтелект, стають невід'ємною частиною життя суспільства. Фокусується увага на інтеграції вітчизняного законодавства із законодавством Європейського Союзу, шляхом прийняття нових нормативно-правових актів у цифровому секторі.

Автори детально аналізують поділ цифрових речей на віртуальні активи, цифровий контент та інші блага. Зазначено, що цифрові активи розподіляються на забезпечені та незабезпечені. Особливу увагу приділяється забезпеченню віртуальним активам, як Estcoin, E-гривні та NFT з отриманням майнових прав інтелектуальної власності щодо об'єктів які в ньому оцифровані та незабезпеченим активам, як Bitcoin, Dogecoin (DOGE), Shiba Inu (SHIB), NFT яке не надає власнику жодних майнових прав. Розкривається їх цивільно-правовий статус та пропонується систематизація.

У науковій статті розглядається цивільно-правовий статус цифрового контенту як категорії цифрової речі. Вказується що віртуальні активи і цифровий контент – це різні категорії цифрових речей, які мають різні цивільно-правові статуси. Значна увага приділяється взаємодії авторського права та права власності на цифровий об'єкт, в якому зафіксований твір. Зазначено, що дані правові інститути регулюють різні аспекти використання творів у цифровому середовищі.

Особлива увага приділяється штучному інтелекту, який представляє собою широкий концепт, включає в себе здатність аналізувати, вивчати та приймати рішення, що пов'язано із інтелектуальною діяльністю людини. ШІ у цивільному праві буде належати до категорії інших благ як цифрової речі, або об'єкта права інтелектуальної власності. Існує можливість, що штучний інтелект у майбутньому може розвиватися від статусу об'єкта до суб'єкта цивільних прав, оскільки електронний інтелект не має відмінностей від біологічного.

Автори акцентують увагу на важливості наукових досліджень у даній сфері, для майбутнього розвитку вітчизняного цифрового середовища. Швидке правове регулювання нових цифрових благ, забезпечить можливість ефективного та стійкого зростання як державного, так і приватного сектору в Україні.

Ключові слова: метавесвіт, віртуальні активи, цифровий контент, NFT, штучний інтелект.

Постановка проблеми. Жорсткі карантинні обмеження пандемії COVID-19 та широкомасштабне вторгнення Росії в Україну 24 лютого 2022 року призвели до динамічного розвитку віртуального середовища. Цифровізація цивільно-правових відносин привернула увагу юридичної

спільноти щодо законодавчого врегулювання цієї сфери. Криптовалюта, NFT (невзаємозамінні токени), цифровий контент, штучний інтелект, все це – реалії нашого часу, що вимагають встановлення правил для взаємодії між учасниками відносин у віртуальному середовищі. Всі вказані вір-

туальні блага стали загальноприйнятним фактом з яким необхідно рухатись далі. Для вдосконалення регулювання цифрового сектору в Україні та інтеграції вітчизняного законодавства із законодавством Європейського Союзу були прийняті нові нормативно-правові акти та внесені зміни до Цивільного кодексу України, щодо включення цифрових речей до переліку об'єктів цивільних прав. Україна прагне швидко інтегруватися до нових процесів, щоб забезпечити можливості ефективного та стійкого зростання як державного, так і приватного сектору. Наукові дослідження у даній сфері є актуальними та необхідними, для майбутнього розвитку цифрового середовища в Україні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сьогодні існує досить велика кількість наукових публікацій про цифрові речі. Окремими питаннями щодо дослідження категорій цифрових речей займалися Скрипник В. та Лещенко Д., які дослідили правову природу цифрової валюти у відповідних наукових працях «Місце криптовалюти в системі об'єктів цивільних прав» [4] та «Цифрова віртуальна валюта як об'єкт цивільних прав в Україні та країнах Європи» [7]. Цибань А. А. у статті «Правові аспекти правової природи NFT-токенів як віртуальних активів (благ)» [9] присвятив окрему увагу аспектам правової природи NFT-токенів як віртуальних активів. Такі науковці, як Стефанишин Н. М. та Схаб-Бучинська Т. Я. у науковій статті «Штучний інтелект в системі об'єктів цивільних прав» [13] дослідили правову природу штучного інтелекту та окреслили його місце в системі об'єктів цивільних прав. Нещодавня поява цифрових речей у вітчизняному законодавстві, викликає у науковців чималий інтерес до цієї тематики.

Постановка завдання. Мета статті полягає в комплексному дослідженні цифрової речі як нового об'єкта цивільних прав, систематизації різноманітних цифрових благ за категоріями та в детальному розгляді їх цивільно-правового статусу.

Виклад основного матеріалу. У зв'язку з швидким переходом суспільних відносин до цифрового простору Верховною Радою України були прийняті зміни до Цивільного кодексу України щодо розширення кола об'єктів цивільних прав від 10.08.2023, де був закріплений новий вид об'єктів цивільних прав, такий як цифрова річ. Законодавець доповнив Цивільного кодекс України статтею 179-1, де надав характеристику новому об'єкту цивільних прав. Цифрова річ – це

благо, що створюється та існує тільки у цифровому середовищі та має майнову цінність. На підставі змін до ЦК України можна виділити категорії цифрових речей, що є об'єктами цивільних прав, а саме віртуальні активи, цифровий контент та інші блага, визначені у відповідному контексті [1]. Така гнучка класифікація, в умовах бурхливого розвитку метавесвіту, дозволить в майбутньому швидко розподілити за категоріями появу нових цифрових речей.

В контексті нашого дослідження важливо розглянути всі категорії цифрових речей. В Законі України «Про віртуальні активи», який був прийнятий Верховною Радою України від 17.02.2022 та набуде чинності з дня внесення змін до Податкового кодексу, законодавець надав дефініцію новому об'єкту цивільних прав. Віртуальний актив є цифрове благо, яке має оцінену вартість та представляє собою сукупність електронних даних. Його існування та обіг забезпечується системою управління віртуальними активами. Віртуальний актив може посвідчувати майнові права, зокрема вимоги до інших об'єктів цивільного права [2]. Законодавець поділяє віртуальні активи на дві групи: забезпечені, які посвідчують майнові права, включаючи права вимоги на інші об'єкти цивільних прав та незабезпечені, які не посвідчують жодних майнових чи немайнових прав.

Прикладом незабезпечених віртуальних активів будуть такі цифрові валюти, як Bitcoin, Ethereum, Ripple (XRP), Binance Coin (BNB) та інші. Національний Банк України від 10.11.2014 дав роз'яснення щодо правомірності використання криптовалюти на території України, де розглядає «віртуальну валюту/криптовалюту» Bitcoin як грошовий сурогат, який не має реального забезпечення і не може використовуватися фізичними та юридичними особами на території України як засіб платежу, оскільки це протирічить українському законодавству [3]. У даному випадку прив'язка до національної валюти відсутня та їх вартість формується за рахунок балансу попиту і пропозиції. Зокрема, Європейським Центральним Банком така цифрова валюта була визнана недержавною, яка створюється та контролюється розробниками та функціонує серед членів певної «віртуальної спільноти» [4, с. 40]. Незабезпечена віртуальна валюта відрізняється від звичайних грошей тим, що власник може управляти нею без участі банків чи регулюючих органів. Така валюта зберігається у гаманці віртуального активу. Останній розміщується на матеріальному носіїві. Втрата гаманця, зокрема, через втрату комп'ютера,

його крадіжку або несправність жорсткого диска призводить до втрати власником віртуальних коштів, які там зберігаються. Контролювати віртуальний актив користувач може тільки за допомогою ключа віртуального активу. Анонімність транзакцій забезпечується шляхом оприлюднення лише даних про транзакцію, без прив'язки до особистості її учасників. Реєстри транзакцій ведуться її власниками, без третіх осіб (фінансових інститутів). Тобто, така криптовалюта є повністю децентралізованою, оскільки не знаходиться під контролем уряду. Може виступати інструментом відмивання доходів або джерелом фінансування тероризму.

Нетиповими цифровими активами є мем-коїни, такі як Dogecoin (DOGE), Shiba Inu (SHIB) та інші. Ці валюти набувають цінності завдяки популярності серед інтернет-спільноти і не мають фундаментальних факторів для формування ціни. Валюти-меми відрізняються від багатьох інших криптовалют тим, що не мають жодної цілі. Такі валюти часто використовуються як засіб платежу в мережі або стають об'єктом спекуляцій на ринку. Відсутність емісійних обмежень призводить до високого рівня волатильності цих монет, оскільки їхні ціни можуть швидко змінюватися в залежності від попиту та пропозиції. Не слід недооцінювати роль мем-коїнів у цивільних відносинах, наприклад, такий цифровий актив як Shiba Inu (SHIBA) має ринкову капіталізацію понад \$2 мільярда доларів [5].

Отже, такі валюти як Bitcoin, Ethereum, Dogecoin (DOGE), Shiba Inu (SHIB) не посвідчують жодних майнових або немайнових прав на території України, їх статус залишається невизначеним у правовому полі. У зв'язку з цим такі криптовалюти не можуть бути предметом зобов'язання чи виступати одиницею обчислення обсягу майнових прав. За таких обставин права на віртуальні незабезпечені активи не можуть сьогодні підлягати захисту в межах цивільно-правових відносин. Вочевидь обіг різних видів таких криптовалют існує в Україні, хоча незабезпечені активи й не визнані сьогодні об'єктом цивільних прав і не розглядаються законом як платіжний засіб, проте є предметом численних незаконних транзакцій. Однак важливо розуміти, що правовий статус недержавних цифрових валют може різнитися в різних країнах. Наприклад, Сальвадор визнав криптовалюту легальним засобом розрахунку, незважаючи на всі ризики. У законі про визнання біткоїна легальним засобом розрахунків зазначено, що кожен суб'єкт господарю-

вання повинен прийняти його як форму оплати, коли він пропонується особою, яка купує товар чи послугу. У статті 6 держава бере на себе обов'язок забезпечити для населення доступ до криптовалюти [6]. Так усі дорослі громадяни Сальвадору, незалежно від того, де вони перебувають, можуть завантажити офіційний криптовалютний гаманець Chivo на свій смартфон. Також уряд запровадив банкомати Chivo, в яких можна перевести кошти в готівку (долари). Таким чином, криптовалюта Bitcoin стала легальним засобом розрахунку та відіграє важливу роль в житті невеликої центральноамериканської держави.

До забезпечених активів можна віднести національну цифрову валюту, яка використовується як альтернативна або додаткова валюта. Така валюта є повністю централізованою, оскільки підконтрольна уряду. Вона не є анонімною, не може бути видобута та підкріплена звичайними грошима або іншими цінностями. Держави Європейського Союзу розглядають можливість впровадження національної цифрової валюти. Наприклад, Естонія має намір випустити власну цифрову валюту Estcoin, побудовану на технології блокчейн. Також Шведський центральний банк вивчає перспективи використання блокчейну і розглядає можливість створення національної цифрової валюти eKrona. У разі введення підконтрольних цифрових валют, вони будуть функціонувати паралельно із звичайним грошима, стануть стабільною альтернативою Bitcoin та призведуть до формування безготівкового суспільства [7, с. 105].

На сьогоднішній день Україна також розглядає можливість запровадження власної цифрової валюти на платформі блокчейн. У 2021 році НБУ представив суспільству проект «Е-гривня», метою якого є запровадження широкомасштабного випуску в Україні цифрової форми гривні [8]. Емітентом е-гривні буде Національний банк України, тобто така валюта буде повністю централізованою. Держава гарантує захищеність такої валюти, прозорість та забезпеченість. Е-гривня покликана стати інструментом прямих розрахунків за цінними паперами та іншими фінансовими інструментами, включаючи транзакції без участі банківської системи (прямі розрахунки через гаманці е-гривні). Держава може реалізовувати цільові соціальні виплати громадянам в е-гривні з функціоналом «розумних» цільових грошей, які можуть бути витрачені лише на конкретні цілі.

Цікавим в контексті нашого дослідження є визначення правового статусу NFT як цифрової речі. Невзаємозамінний токен є унікальним

та існує в єдиному екземплярі та засвідчує право власника на цифровий актив. За допомогою NFT можна оцифрувати будь-який об'єкт, закріпити авторське право, передавати право власності та наділяти об'єкти унікальними характеристиками. Токен фактично являє собою унікальний код (набір літер та цифр) та може існувати самостійно або у прив'язці з якимось об'єктом (цифрове мистецтво, відео та речі які існують в реальному світі) [9, с. 151]. Важливо розрізнити NFT в контексті забезпечених та незабезпечених віртуальних активів. Якщо умови поширення NFT передбачають, що власник отримує майнові права інтелектуальної власності щодо об'єктів які в ньому оцифровані, то цей NFT можна розглядати як забезпечений віртуальний актив. З іншого боку, якщо NFT не надає власнику жодних конкретних прав, то такий невзаємозамінний токен розглядається як незабезпечений віртуальний актив. У цьому випадку власник має лише власність самого токена, але не отримує жодних додаткових прав чи привілеїв, пов'язаних із реальними або цифровими активами. Якщо об'єкт, який був оцифрований та представлений як NFT був знищений або втрачений, то він перетворюється у віртуальний актив, а права інтелектуальної власності зберігаються за автором. Однак важливо розуміти, що незважаючи на зникнення оригіналу, сам NFT може мати вартість як унікальний цифровий об'єкт, особливо, якщо цей об'єкт набуває значущості або стає популярним у культурному чи художньому контексті. Подібно до того, як оцінюється вартість фізичних предметів мистецтва, так само буде оцінюватися NFT. Збільшення попиту через рідкість, корисність та спекуляцію, призводить до зростання ціни на NFT. Тому ціна між оцифрованим об'єктом та невзаємозамінним токеном може відрізнятись.

Важливо розглянути таку категорію цифрових речей, як цифровий контент, який став невід'ємним атрибутом сучасного суспільства. Верховною Радою України був прийнятий Закон України «Про цифровий контент та цифрові послуги» від 10.08.2023, де надається дефініція цифрового контенту, який являє собою сукупність даних, що створюються та надаються в цифровій формі. До цифрового контенту належать, зокрема, відеофайли, комп'ютерні програми, цифрові ігри, аудіо файли, електронні книги тощо [10]. За своїми властивостями цифровий контент наближається за ознаками до речей матеріального світу, тому на нього буде поширюватися такий самий цивільно-правовий статус. Існування цифрових

даних на матеріальних носіях дозволяє реалізувати стосовно них традиційні правомочності права власності. Споживач, який придбав або отримав безкоштовно цифровий контент, має право користуватися таким контентом так само, як матеріальними за своєю природою речами.

Істотним правовим аспектом виступає розуміння взаємодії авторського права та права власності на цифровий об'єкт, в якому зафіксований твір. У статті 10 Закону України «Про авторське право і суміжні права» від 15.04.2023 зазначено, що вони не залежать одне від одного. Відчуження цифрового об'єкта, в якому втілений твір, не означає що споживач отримує майнові права інтелектуальної власності [11]. Наприклад, споживач придбав електронну книгу та отримав доступ до неї через довговічний носій. При цьому авторські права на твір, який втілений в електронній книзі, залишаються за автором. Споживач має право читати книгу, поділитися нею з іншими, але не може копіювати та поширювати її в мережі без дозволу автора. Аналогічні суспільні відносини виникають під час придбання комп'ютерної гри, споживач стає власником копії гри та не отримує прав інтелектуальної власності. Останні залишаються за виробником. Таким чином, відчуження цифрової речі (електронної книги, комп'ютерної гри) не передає майнових прав на твір.

В контексті нашого дослідження важливо дослідити цивільно-правовий статус штучного інтелекту, який став однією з найпотужніших технологій нашого часу. В розпорядженні Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції розвитку штучного інтелекту в Україні» від 29.12.2021 надається визначення штучного інтелекту, який представляє собою сукупність інформаційних технологій та алгоритмів обробки інформації, може створювати та використовувати власні бази знань, моделі прийняття рішень та алгоритми роботи з інформацією для виконання поставлених завдань [12]. Посилаючись на дану дефініцію ми не можемо віднести штучний інтелект до таких категорій об'єктів цивільних прав як віртуальний актив та цифровий контент. Наприклад, до цифрового контенту належать комп'ютерні програми, проте ШІ не є лише програмою у звичайному розумінні. Він представляє собою широкий концепт, який включає в себе здатність аналізувати, вивчати та приймати рішення, що зазвичай пов'язано із інтелектуальною діяльністю людини. Комп'ютерна програма, натомість, визначає конкретний набір інструкцій, призначених для виконання певних завдань на комп'ютері,

а віртуальні активи (криптовалюти, NFT) представляють собою електронні ресурси, які мають вартість та є об'єктами цивільних прав. Тому ШІ буде входити до категорії інших цифрових благ.

Важливо розглянути стадії штучного інтелекту в контексті визначення його цивільно-правового статусу. Науковці виділяють три такі стадії. Перша стадія – штучний вузький інтелект, характеризується виконанням конкретних завдань у визначеному контексті. Прикладом може бути шаховий бот, здатний перемогти чемпіона світу, але не здатний виконувати інші функції. ChatGPT також є формою вузького штучного інтелекту. Однак система запрограмована на автоматичне навчання та може перейти на наступний етап розвитку. Зараз людству відомий GPT-4, але розвиток технологій може призвести до появи нових версій. Якщо порівнювати версії першого та четвертого покоління, то у нас відбувається значна трансформація ШІ, який порівняно з минулими поколіннями в тисячі раз потужніший. Друга стадія – штучний загальний інтелект, який буде здатний виконувати широкий спектр завдань подібно до людини. Остання стадія – штучний суперінтелект, така система здатна вирішувати завдання, які перевищують інтелект людини. Такі системи мають потенціал для революції в різних галузях, включаючи науку, медицину та технології [13, с. 129]. Отже, в майбутньому процеси мислення ШІ неможливо буде відрізнити від людських. Постає запитання чи буде біологічний інтелект рівнозначний електронному інтелекту. Якщо суперінтелект буде значно розумніший за людину, то він стане не інструментом людини, а, навпаки, людина буде залежати від нього.

Сьогодні штучний інтелект не може мати статус суб'єкта цивільних правовідносин, бо його можливості обмежені, ШІ нездатний виконувати юридичні обов'язки та нести юридичну відповідальність. У контексті цивільного права в межах розділу ШІ Цивільного кодексу України, штучний інтелект може розглядатися як річ, яка може бути об'єктом угоди – купівлі-продажу, обміну чи дарування тощо. Це визначається тим, що штучний інтелект може мати певний вияв у технічних системах. Або може розглядатися як об'єкт права інтелектуальної власності в межах четвертої книги ЦК України. Це означає, що його власник має права на його комерційне використання чи передачу іншим особам. Також відповідальність за діяльність ШІ покладається на розробників. Але статус ШІ поступово може перетворитися в спеціальний, з наділенням останнього додатковими

правами. Подібно до статусу тварин в цивільному законодавстві, які наділені незначним інтелектом та певними спеціальними правами, але все одно залишаються об'єктом цивільних прав. Або навіть отримати правосуб'єктність, коли людина не зможе контролювати ШІ.

Висновки. У результаті дослідження нового об'єкту цивільних прав – цифрової речі можемо зробити певні висновки.

У зв'язку з розвитком метавсесвіту цифрові речі стали невід'ємною частиною життя суспільства. Законодавець виділив такі категорії нового об'єкта цивільних прав, як віртуальні активи, цифровий контент та інші блага. У свою чергу віртуальні активи поділяються на забезпеченні та незабезпечені. До забезпечених віртуальних активів на території України будуть належати централізовані цифрові валюти, NFT з отриманням майнових прав інтелектуальної власності щодо об'єктів які в ньому оцифровані тощо. До незабезпечених віртуальних активів будуть належати децентралізовані цифрові валюти (Bitcoin, Ethereum, Dogecoin (DOGE), Shiba Inu (SHIB) та інші.), NFT яке не надає власнику жодних майнових прав тощо.

Попри те, що віртуальні активи та цифровий контент є даними у цифровій формі, законодавець в статті 179-1 ЦК України розмежовує ці об'єкти як однорангові. До цифрового контенту належать цифрові ігри, комп'ютерні програми, застосунки, електронні книги тощо. Придбання цифрового контенту не тягне за собою набуття споживачем майнових прав інтелектуальної власності на твір, який втілений в цифровому об'єкті. Споживач отримує такі самі права на цифрову річ, як на матеріальну. Має змогу користуватися контентом не виходячи за рамки авторського права.

В контексті нашого дослідження, штучний інтелект буде входити до категорії інших цифрових благ. ШІ не буде належати до таких категорій, як віртуальні активи та цифровий контент. Штучний інтелект є не лише програма у розумінні цифрового контенту або віртуальний активів (вартісний цифровий ресурс), а представляє собою широкий концепт, який включає в себе здатність аналізувати, вивчати та приймати рішення, що характерно для інтелектуальною діяльності людини. Штучний вузький інтелект в цивільному праві можна віднести до цифрових речей, або до об'єкта права інтелектуальної власності. В майбутньому процеси мислення електронного інтелекту не будуть відрізнятися від біологічних та можуть стати набагато ефективнішими. Тоді цивільно-правовий статус ШІ може набути правосуб'єктності..

Список літератури:

1. Цивільний кодекс України : Кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV : станом на 1 січ. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (дата звернення: 09.01.2024).
2. Про віртуальні активи : Закон України від 17.02.2022 р. № 2074-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2074-20#Text> (дата звернення: 09.01.2024).
3. Роз'яснення щодо правомірності використання в Україні "віртуальної валюти/криптовалюти" Bitcoin : Роз'яснення Нац. банку України від 10.11.2014 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0435500-14#Text> (дата звернення: 09.01.2024).
4. Скрипник В. Місце криптовалюти в системі об'єктів цивільних прав. Підприємство, господарство і право. 2018. № 8. С. 40.
5. Дубенко Л. Що таке мем-коїн?. Crypto Market News, Alerts, Today, Live Coin Update GN Crypto. URL: <https://gncrypto.news/ua/news/whats-a-meme-coin/> (дата звернення: 09.01.2024).
6. Ley del Bitcoin : as of 13 May 1991. URL: https://www.transparencia.gob.sv/system/documents/documents/000/508/900/original/LEY_DE_BITCOIN.PDF (date of access: 09.01.2024).
7. Leshchenko D. Digital (virtual) currency as an object of civil rights in Ukraine and european countries. Naukovyy Visnyk Dnipropetrovs'kogo Derzhavnogo Universytetu Vnutrishnikh Sprav. 2022. Vol. 5, № 1. P. 105.
8. Е-гривня. Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/ua/payments/e-hryvnia> (дата звернення: 09.01.2024).
9. Tsyban A. A. Certain aspects of the legal nature of NFT-tokens as virtual assets (benefits). Juridical scientific and electronic journal. 2023. №. 1. P. 151.
10. Про цифровий контент та цифрові послуги : Закон України від 10.08.2023 р. № 3321-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3321-20#Text> (дата звернення: 09.01.2024).
11. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 01.12.2022 р. № 2811-IX : станом на 15 квіт. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#Text> (дата звернення: 09.01.2024).
12. Про схвалення Концепції розвитку штучного інтелекту в Україні : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 02.12.2020 р. № 1556-р : станом на 29 груд. 2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-2020-p#Text> (дата звернення: 09.01.2024).
13. Stefanyshyn N. M., Skhab-Buchynska T. Y. Artificial intelligence in the system of civil rights objects. Analytical and Comparative Jurisprudence. 2023. №. 3. P. 129.

Brovchenko T.I., Bilous D.Ye. DIGITAL THING AS A NEW OBJECT OF CIVIL RIGHTS

The scientific article carefully justifies the need for a comprehensive scientific study of the digital thing as a new object of civil rights. The emergence of various virtual benefits at the present stage of the development of society requires the systematization and determination of the legal status in civil law. Digital things like cryptocurrency, NFTs, digital content, artificial intelligence are becoming an integral part of society's life. The focus is on the integration of domestic legislation with the legislation of the European Union, through the adoption of new regulations in the digital sector.

The authors analyze in detail the division of digital things into virtual assets, digital content and other benefits. It is noted that digital assets are divided into secured and unsecured. Special attention is paid to secured virtual assets like Estcoin, E-hryvnia and NFTs with obtaining intellectual property rights in relation to objects that are digitized in it and unsecured assets like Bitcoin, Dogecoin (DOGE), Shiba Inu (SHIB), NFT which is not provides the owner with any property rights. Their civil-legal status is disclosed and systematization is proposed.

The scientific article considers the civil-legal status of digital content as a category of a digital thing. It is indicated that virtual assets and digital content are different categories of digital things that have different civil legal statuses. Considerable attention is paid to the interaction of copyright and ownership of the digital object in which the work is fixed. It is noted that these legal institutions regulate various aspects of the use of works in the digital environment.

Particular attention is paid to artificial intelligence, which is a broad concept, includes the ability to analyze, study and make decisions related to human intellectual activity. AI in civil law will belong to the category of other benefits as a digital thing, or an object of intellectual property rights. Artificial intelligence may in the future evolve from an object to a subject of civil rights, since electronic intelligence will not differ from biological.

The authors emphasize the importance of scientific research in this area, for the future development of the domestic digital environment. Rapid legal regulation of new digital goods will provide opportunities for effective and sustainable growth of both the public and private sectors in Ukraine.

Key words: *metaverse, virtual assets, digital content, NFTs, artificial intelligence.*